

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 92/34

ք.Երևան

08 դեկտեմբերի 2023թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով ՀՀ ՊԵԿ Երևանի մաքսային սպասարկման կենտրոն-մաքսատուն, վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 03.11.2023թ. թիվ 05100010/03112023/00002910 որոշման դեմ «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի (ՀՎՀՀ՝ 00650209) տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

«ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև՝ ընկերություն) տնօրեն Արմեն Աղաջանյանը հայտնում է, որ ընկերության անունով 05100033/140423/0030296 տարանցման հայտարարագրով Բազրատաշենի մաքսային կետ-բաժին անցակետով ՀՀ տարածք է ներմուծվել 7,3կգ բեռ՝ առաքանի թիվ 166401947, որը 14.04.23 թվականին հանձնվել է մաքսային մարմինների ժամանակավոր պահպանությանը, սակայն ստացողի վերաբերյալ տեղեկությունները մաքսային մարմին չի ներկայացվել:

Նշում է, որ ընկերությունը հանդիսացել է որպես փոխադրող և ներկայացրել է մաքսային մարմին բոլոր փաստաթղթերը և տվյալները՝ այդ թվում ապրանքը ստացողի վրաբերյալ ընկերությունում առկա բոլոր տվյալները:

Մինչդեռ մաքսային մարմնի կողմից 03.11.2023թ. կայացվել է որոշում՝ սահմանված ժամկետում մաքսային մարմիններ պարտադիր ներկայացման ենթակա այլ մաքսային փաստաթղթեր չներկայացնելու համար:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Վարչական մարմնի կողմից քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ անձի ներկայացրած տվյալները, տեղեկությունները համարվում են հավաստի բոլոր դեպքերում, քանի դեռ վարչական մարմինը հակառակը չի ապացուցել:

Արգելվում է անձանցից պահանջել իրենց ներկայացրած տվյալները, տեղեկությունները հավաստող փաստաթղթեր կամ լրացուցիչ տեղեկություններ, եթե այդ պահանջը սահմանված չէ օրենքով:

Եթե վարչական մարմինը հիմնավոր կասկածներ ունի անձանց ներկայացրած տվյալների, տեղեկությունների իսկության վերաբերյալ, ապա ինքը պարտավոր է ինքնուրույն և իր հաշվին ձեռնարկել միջոցներ՝ դրանց իսկության մեջ հավաստիանալու համար:

2. Անձինք պատասխանատվություն են կրում վարչական մարմիններին կեղծ տվյալներ, տեղեկություններ ներկայացնելու համար:

Տվյալ դեպքում բացակայում է ՄԿՕ 304-րդ հոդվածով նախատեսված մաքսային կանոնների խախտման դեպքը, քանի որ ընկերության կողմից ներկայացվել են բոլոր պահանջվող փաստաթղթերը և պարտադիր ներկայացման ենթակա այլ փաստաթուղթ առկա չէ: Բացի այդ, եթե պահանջվեր ոչ պարտադիր ներկայացման համար այլ փաստաթուղթ, ապա առկայության դեպքում անպայման կներկայացվեր:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Անձի և վարչական մարմնի փոխհարաբերություններում ապացուցման պարտականությունը կրում է՝

ա) անձը՝ նրա համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում.

բ) վարչական մարմինը՝ անձի համար ոչ բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում:

1. Անձի և վարչական մարմնի փոխհարաբերություններում ապացուցման պարտականությունը կրում է՝

ա) անձը՝ նրա համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում:

բ) վարչական մարմինը՝ անձի համար ոչ բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում:

Բացի այդ տվյալ առաքանիում հայտնաբերվել է արգելված ապրանք, որն էլ արձանագրվել է համապատասխան մաքսային մարմնի կողմից նույն տվյալների հիման վրա՝ մի դեպքում մաքսային մարմինը դիտում է, որ չի ներկայացվել ստացողի մասին պատշաճ տեղեկություններ, իսկ մյուս դեպքում ստացողի վերաբերյալ տեղեկություններն ամբողջական են:

Վերոգրյալի հիման վրա՝ «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանը խնդրում է իր նկատմամբ «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 03.11.2023թ.-ի որոշումը անվավեր ճանաչել:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

ՀՀ ՊԵԿ Երևանի մաքսային սպասարկման կենտրոն-մաքսատուն, վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 03.11.2023թ. թիվ 05100010/03112023/00002910 որոշման մեջ մասնավորապես նշված է, որ «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի անվամբ 05100033/140423/0030296 տարանցման հայտարարագրով Բագրատաշենի մաքսային կետ-բաժին անցակետով ՀՀ տարածք է ներմուծվել 7,3 կգ բեռ՝ առաքանի թիվ 166401947, որը 14.04.2023 թվականին հանձնվել է մաքսային մարմինների ժամանակավոր պահպանությանը, սակայն ստացողի վերաբերյալ տեղեկությունները մաքսային մարմին չի ներկայացվել:

12.10.2023թ. ՀՀ ՊԵԿ Երևանի մաքսային սպասարկման կենտրոն-մաքսատուն, վարչության բացթողնման բաժնի մաքսային տեսուչի կողմից «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի նկատմամբ կազմվել է մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ թիվ (05100010)/(12102023)/(00000511) արձանագրությունը՝ «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածի հատկանիշներով:

Մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ գործի քննությունը նշանակվել է 03.11.2023թ. ժամը 09:30-ին, որի անցկացման վայրի և ժամանակի մասին ծանուցումը և թիվ

(05100010)/(15102023)/(00000511) արձանագրությունը սահմանված կարգի համաձայն ուղարկվել են Արմեն Աղաջանյանին:

Հետագայում ծանուցումը ստացվել է: Արմեն Աղաջանյանը նիստին մասնակցել է:

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 332-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ մաքսային կանոնների խախտումների վերաբերյալ գործը քննվում է պատասխանատվության ենթարկվող անձի մասնակցությամբ կամ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 267-րդ հոդվածով սահմանված դեպքերում՝ տվյալ անձի բացակայությամբ:

ԵԱՏՄ մաքսային օրենսգրքի 89-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ Միության մաքսային տարածք ապրանքների ժամանման մասին մաքսային մարմնին ծանուցելիս փոխադրողը, ավտոմոբիլային տրանսպորտով միջազգային փոխադրում իրականացնելիս, ներկայացնում է տեղեկություններ՝ ապրանքներն ուղարկողի և ստացողի մասին (անվանումներն ու հասցեները):

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածի համաձայն՝ սահմանված ժամկետում մաքսային մարմիններ Միության մաքսային օրենսգրքով կամ սույն օրենքով սահմանված մաքսային հայտարարագրերը կամ պարտադիր ներկայացման ենթակա այլ մաքսային փաստաթղթերը չներկայացնելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձանց համար՝ երեսուն հազար դրամի, իսկ պաշտոնատար անձանց համար՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

Այսպիսով, «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի անգործությունն անօրինական է՝ ուղղված մաքսային ձևակերպման սահմանված կարգի դեմ, ինչի համար «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածով սահմանված է պատասխանատվություն:

Հիմք ընդունելով «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 322-րդ հոդվածը և 334-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը՝ որոշում է կայացվել «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածով նախատեսված մաքսային կանոնների խախտում կատարելու համար «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի նկատմամբ նշանակել տուգանք՝ 50.000 ՀՀ դրամի չափով:

3. Բողոքարկման առարկային վերաբերվող իրավական կարգավորումներ և եզրահանգումներ

ԵԱՏՄ մաքսային օրենսգրքի (այսուհետ՝ ՄՕ) 88-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ փոխադրողը պարտավոր է Միության մաքսային տարածք ապրանքների ժամանման մասին մաքսային մարմնին ծանուցել՝ ներկայացնելով ՄՕ 89-րդ հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը և տեղեկությունները՝ կախված այն տրանսպորտային միջոցի տեսակից, որով իրականացվում է ապրանքների փոխադրումը (տրանսպորտային փոխադրումը), կամ ներկայացնելով էլեկտրոնային փաստաթղթի տեսքով ներկայացված նախնական տեղեկատվության գրանցման համարի մասին տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթը՝ ավտոմոբիլային տրանսպորտով փոխադրվող ապրանքների համար՝ ապրանքները ժամանման վայր հասցնելու պահից 1 ժամվա ընթացքում, իսկ մաքսային մարմնի աշխատանքային ժամերից դուրս ապրանքները ժամանման վայր հասցնելու դեպքում՝ տվյալ մաքսային մարմնի աշխատանքային ժամի մեկնարկից հաշված 1 ժամվա ընթացքում:

ՄՕ 89-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ Միության մաքսային տարածք ապրանքների ժամանման մասին մաքսային մարմինն ծանուցելիս փոխադրողը ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերն ու տեղեկությունները՝ ավտոմոբիլային տրանսպորտով միջազգային փոխադրում իրականացնելիս՝ միջազգային փոխադրում իրականացնող տրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ փաստաթղթեր, տրանսպորտային (փոխադրման) փաստաթղթեր, միջազգային փոստային առաքանիների փոխադրման ժամանակ դրանց ուղեկցող փաստաթուղթ՝ սահմանված Համաշխարհային փոստային Միության ակտերով, փոխադրվող ապրանքների վերաբերյալ փոխադրողի մոտ առկա առևտրային փաստաթղթեր, տեղեկություններ՝ միջազգային փոխադրում իրականացնող տրանսպորտային միջոցի պետական գրանցման մասին, ապրանքները փոխադրողի մասին (անվանումն ու հասցեն), ապրանքների ուղարկման երկրի և նշանակման երկրի մասին (անվանումները), ապրանքներն ուղարկողի և ստացողի մասին (անվանումներն ու հասցեները), ապրանքները վաճառողի և ստացողի մասին՝ փոխադրողի մոտ առկա առևտրային փաստաթղթերին համապատասխան, բեռնատեղիների քանակի, դրանց նշագրումների և ապրանքների փաթեթավաճեցների տեսակների մասին, ապրանքների մասին (ապրանքների անվանումները և ծածկագրերը՝ նվազագույնը առաջին 6 նիշերով՝ Ապրանքների նկարագրման և ծածկագրման ներդաշնակեցված համակարգին կամ Արտաքին առևտրային գործունեության ապրանքային անվանացանկին համապատասխան), ապրանքների համաքաշի մասին (արտահայտված կիլոգրամներով) կամ ապրանքների ծավալի մասին (արտահայտված խորանարդ մետրերով), այնպիսի ապրանքների առկայության (բացակայության) մասին, որոնց ներմուծումը Միության մաքսային տարածք արգելված կամ սահմանափակված է միջազգային ապրանքատրանսպորտային բեռնագրի կազմման վայրի ու ամսաթվի մասին, բեռնարկղերի նույնականացման համարների մասին:

ՄՕ 89-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ եթե սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերին համապատասխան ներկայացման ենթակա տեղեկություններն առկա չեն փոխադրողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերում, կամ եթե արգելքների և սահմանափակումների պահպանումը հաստատող փաստաթղթերը չեն ներկայացվում սույն Օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 2-րդ կետին համապատասխան, ապա փոխադրողը պարտավոր է ներկայացնել պակասող տեղեկությունները պարունակող այլ փաստաթղթեր կամ ազատ ձևով շարադրված դիմում ներկայացնելու միջոցով հայտնել պակասող տեղեկությունները և (կամ) չներկայացվող փաստաթղթերի մասին տեղեկությունները:

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 301-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ մաքսային կանոնների խախտում է համարվում անձի կատարած անօրինական գործողությունը կամ անգործությունը, որն ուղղված է Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսդրությամբ և մաքսային ոլորտին առնչվող Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանով տեղափոխվող ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների մաքսային հսկողության և մաքսային ձևակերպման սահմանված կարգի դեմ, և որի համար սույն օրենքով նախատեսված է պատասխանատվություն:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ ֆիզիկական և պաշտոնատար անձինք մաքսային կանոնները դիտավորյալ կամ անզգուշորեն խախտելու համար ենթակա են պատասխանատվության:

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածի համաձայն՝ սահմանված ժամկետում մաքսային մարմիններ Միության մաքսային օրենսգրքով կամ սույն օրենքով սահմանված մաքսային հայտարարագրերը կամ պարտադիր ներկայացման ենթակա այլ մաքսային փաստաթղթերը չներկայացնելը առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձանց համար՝ երեսուն հազար դրամի, իսկ պաշտոնատար անձանց համար՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

Քննարկվող դեքում «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի կողմից թիվ 05100033/140423/0030296 տարանցման հայտարարագրով Գրիգորի Սարգսյանի անվամբ Բագրատաշենի մաքսային կետ-բաժին անցակետով ՀՀ տարածք է ներմուծվել բեռ՝ առաքանի թիվ 166401947, սակայն մինչև ժամանակավոր պահպանության ժամկետի լրանալը ապրանքների վերաբերյալ մաքսային հայտարարագիրը մաքսային մարմին չի ներկայացվել: «Փոստային առաքանիների հաշվառման համակարգում» որպես թիվ 166401947 առաքանին ստացող անձի նույնականացման տվյալ առկա է միայն անուն ազգանուն և անձնագիր: 22.09.2023թ. ՀՀ ՆԳՆ միգրացիայի և քաղաքացիության ծառայության անձնագրային և վիզաների վարչություն հարցում է ուղարկվել Գրիգորի Սարգսյանի բնակության վայրի՝ բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառման վերաբերյալ, սակայն 05.10.2023թ. ստացվել է պատասխան, որ ՀՀ ՆԳՆ միգրացիայի և քաղաքացիության ծառայության պահոցում «Գրիգորի Սարգսյան» տվյալները բավարար չեն ճշգրիտ տեղեկատվություն տրամադրելու համար, իսկ տվյալ անձնագիրը պատկանում է այլ անձի: Ուստի ՀՀ ՊԵԿ Երևանի մաքսային սպասարկման կենտրոն-մաքսատուն, վարչության «Վարչական վարույթի կասեցման վերաբերյալ» 12.10.2023թ. թիվ 2697 որոշմամբ, հաշվի առնելով, որ Գրիգորի Սարգսյանի վերաբերյալ առկա տեղեկությունները բավարար չեն վարչական վարույթն իրականացնելու համար՝ որոշում է կայացվել «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածի հատկանիշներով թիվ (05100010)/(14092023)/(00000439) արձանագրությամբ Գրիգորի Սարգսյանի նկատմամբ սկսված վարչական վարույթը կասեցնել՝ մինչև կասեցման հիմք դարձած հանգամանքները վերանայլ (մինչև հասցեատիրոջն ի հայտ բերելը), բայց ոչ ուշ, քան օրենքով սահմանված ժամկետը լրանալը: Քանի որ «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի կողմից ստացողի վերաբերյալ տեղեկությունները մաքսային մարմին չի ներկայացվել՝ ՀՀ ՊԵԿ Երևանի մաքսային սպասարկման կենտրոն-մաքսատուն, վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 03.11.2023թ. թիվ 05100010/03112023/00002910 որոշմամբ «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածով նախատեսված մաքսային կանոնների խախտում կատարելու համար «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի նկատմամբ նշանակվել է տուգանք:

Ելնելով վերը նշված իրավանորմերի դրույթներից, հիմք ընդունելով սույն որոշման 2-րդ և 3-րդ կետերում բերված փաստական տվյալները՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ վարչական վարույթի նյութերով հիմնավորվում է, որ «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի արարքում առկա է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 304-րդ հոդվածով նախատեսված մաքսային կանոնների խախտում և ՀՀ ՊԵԿ Երևանի մաքսային սպասարկման կենտրոն-մաքսատուն, վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 03.11.2023թ. թիվ 05100010/03112023/00002910 որոշումը իրավաչափ է և փաստարկված:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

ՀՀ ՊԵԿ Երևանի մաքսային սպասարկման կենտրոն-մաքսատուն, վարչության «Վարչական տույժ նշանակելու մասին» 03.11.2023թ. թիվ 05100010/03112023/00002910 որոշման դեմ «ՏՐԱՆՍ ՇԻՓԻՆԳ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արմեն Աղաջանյանի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում իրազեկելուն հաջորդող օրվանից:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան:

12/13/2023

X

ԼՈՒՍԻՆԵ ՄԿՐՏՅԱՆ

Signed by: MKRTCHYAN LUSINE 5205700203

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ Ժ/Պ

ԼՈՒՍԻՆԵ ՄԿՐՏՅԱՆ